

**College van Gedeputeerde Staten
statenvoorstel**

Datum : **29 januari 2013**
 Afdeling : FLO
 Steller : Ruurd Jonge Poerink
 Registratienummer : 80DCCC61

Nummer PS: PS2013RGW01
 Commissie : RGW
 Portefeuillehouder : Krol

Titel : vaststellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 en Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013, provincie Utrecht

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit pag. 4

Toelichting pag. 5

Bijlage(n):

1. Vast te stellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 – 2028 (analoge versie)
 2. Vast te stellen Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 (analoge versie)
 3. Vast te stellen Nota van beantwoording PRS en PRV
 4. PlanMER
 5. Landbouw effectrapportage
-

Aan Provinciale Staten,

Inleiding
Voorgeschiedenis

Uw Staten hebben ons gevraagd een integrale herziening van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRS) en de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) voor te bereiden. Deze ontvangt u thans beide ter vaststelling.

Eind 2010 hebben uw Staten de Kadernota Ruimte vastgesteld. Van daaruit hebben wij een Voorontwerp opgesteld voor overleg met onze partners. Vervolgens hebben wij een Ontwerp-PRS en –PRV opgesteld en ter inzage gelegd.

Essentie / samenvatting

De dynamiek in de fysieke leefomgeving in onze provincie is groot. Daarom is het belangrijk om te beschikken over een ruimtelijk beleidsinstrumentarium, dat ruimte biedt en uitnodigt tot ontwikkelingen die bijdragen aan meer ruimtelijke kwaliteit en aan bescherming van deze kwaliteit, maar ook sturingsmogelijkheden biedt om ongewenste ontwikkelingen te voorkomen. De nu ter vaststelling voorliggende Provinciaal Ruimtelijke Structuurvisie 2013 – 2028 (PRS) en Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 (PRV) voorzien hier in. Doordat wij in het totstandkomingsproces niet alleen uw Staten (waaronder een ad hoc-commissie PRS), maar ook medeoverheden, maatschappelijke organisaties en inwoners nauw hebben betrokken, kunnen de PRS en PRV rekenen op breed draagvlak. Het is daardoor haalbaar beleid. Door de opzet is het beleid flexibel en met de voorgestelde vierjaarlijkse herijking goed actueel te houden.

U ontvangt de PRS en PRV zowel digitaal als analoog. Zoals u bekend is, is krachtens de Wet ruimtelijke ordening de digitale versie na vaststelling rechtsgeldig en niet de analoge versie. Door de objectgerichte opzet van de PRS en PRV hebben wij de gebruiksmogelijkheden van de digitalisering optimaal kunnen benutten, zowel in beleidsmatige zin als qua toegankelijkheid. Onze viewer ondersteunt de veelzijdige gebruiksmogelijkheden. U kunt de digitale versie (de versie die uw staten dus gaan vaststellen) inzien via onze viewer op www.puzzelenmetdeprovincie.nl. Deze site is voor iedereen toegankelijk. Als Statenlid kunt u de digitale versie ook bereiken via de interne site: <http://ruimtelijkeplannenintern.provincie-utrecht.nl>.

Tijdens de terinzagelegging van het Ontwerp heeft de provincie 289 zienswijzen ontvangen. Deze hebben wij beschreven en van een reactie voorzien in de concept Nota van beantwoording. Aan de hand van dat concept hebben er hoorzittingen plaatsgevonden. Zo'n 70 indieners van zienswijzen hebben hier hun standpunt toegelicht. Zowel naar aanleiding van de zienswijzen als van de hoorzittingen hebben wij nog diverse aanpassingen aangebracht. De Nota van beantwoording, waarin wordt ingegaan op de ontvangen zienswijzen ontvangt u ter vaststelling, als onderdeel van de PRS. In de Statenbrief van 28 augustus jl. over de concept-Nota van beantwoording (2012RGW81) hebben wij u al geïnformeerd over de belangrijkste wijzigingen die wij voorstellen n.a.v. de ontvangen zienswijzen. De bijgevoegde versie van de Nota van beantwoording is aangepast n.a.v. de hoorzittingen.

De Nota van beantwoording zal na vaststelling in die zin zijn aangepast, dat waar nu nog staat: 'Reactie GS' resp. 'Voorstel GS', dan sprake zal zijn van 'Reactie PS' resp. 'Besluit PS'. Belangrijk is dat ook na vaststelling door uw Staten de PRS, PRV en Nota van beantwoording met elkaar overeenstemmen. Dit betekent dat eventueel gewijzigde vaststelling van de PRS en/of PRV ook kan doorwerken in de Nota van beantwoording.

Voor de PRS zijn ook een planMER en een Landbouw effectrapportage (LER) opgesteld. Naar aanleiding van het advies van de commissie mer hebben wij de planMER voor onze vaststelling op meerdere onderdelen aangevuld en aangepast. De LER was in de planMER opgenomen. Dit gaf aanleiding tot misverstanden. Daarom hebben wij daarvan nu een afzonderlijk document gemaakt. Ook de LER hebben wij vastgesteld. De door ons vastgestelde documenten ontvangt u thans ter informatie.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Beschikken over een actueel, integraal afgewogen en verankerd ruimtelijk beleidskader voor de ruimtelijke ordening van de provincie voor de periode tot 2030.

Financiële consequenties

Voor het opstellen van de PRS hebben PS budget beschikbaar gesteld. De tot op heden gemaakte kosten vallen binnen de raming. De nu voorliggende besluitvorming heeft geen financiële consequenties.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

n.v.t.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

n.v.t.

Voorgesteld wordt:

1. De structuurvisie met plannaam Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 met planidentificatienummer NL.IMRO.9926.SV1212PRS-VA01 en de verordening met plannaam Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 met de planidentificatienummer NL.IMRO.9926.SV1212PRV-VA01 conform de artikelen 1.2.1 tot en met 1.2.5 van het Besluit ruimtelijke ordening in elektronische vorm vast te leggen en in die vorm vast te stellen.
2. De Nota van beantwoording vast te stellen.

Gedeputeerde Staten,

voorzitter, R.C. Robbertsen

secretaris, H. Goedhart

Provinciale Staten van Utrecht 4 februari 2013;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 29 januari 2013, afdeling FLO, nummer 80DCCC61;

Gelezen het concept van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 en het concept van de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 inclusief de concept Nota van Beantwoording;

Overwegende dat het wenselijk is te beschikken over een actueel en integraal afgewogen ruimtelijk beleidskader voor de middellange termijn, dat uitnodigt tot ontwikkelingen die bijdragen aan meer ruimtelijke kwaliteit en aan bescherming van deze kwaliteit maar ook sturingsmogelijkheden biedt om ongewenste ontwikkelingen te voorkomen en dat kan rekenen op breed maatschappelijk draagvlak; dat het wenselijk is ter uitvoering en doorwerking van het provinciale ruimtelijke beleid in het gemeentelijk ruimtelijk beleid algemene regels vast te stellen als bedoeld in artikel 4.1, eerste lid van de Wet ruimtelijke ordening;

Gelet op artikel 4.1, eerste lid van de Wet ruimtelijke ordening juncto de artikelen 1.2.1 tot en met 1.2.5 van het Besluit ruimtelijke ordening en artikelen 145 en 152 van de Provinciewet;

Besluiten:

1. De structuurvisie met plannaam Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 met plan-identificatienummer NL.IMRO.9926.SV1212PRS-VA01 en de verordening met plannaam Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 met de planidentificatie NL.IMRO.9926.SV1212PRV-VA01 conform de artikelen 1.2.1 tot en met 1.2.5 van het Besluit ruimtelijke ordening in elektronische vorm vast te leggen en in die vorm vast te stellen.
2. De volgende eerder door ons vastgestelde plannen en visies in te trekken:
 - a. Streekplan Utrecht 2005 – 2015 met bijbehorende Streekplanuitwerkingen (per juni 2008 van rechtswege omgezet in een Structuurvisie);
 - b. Regionaal Structuurplan (RSP) van het Bestuur Regio Utrecht (per juni 2008 van rechtswege omgezet in een provinciale Structuurvisie);
 - c. Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht Oost (januari 2005);
 - d. Provinciaal Waterplan voor wat betreft haar ruimtelijke aspecten die zijn aan te merken als structuurvisie (vastgesteld 23 november 2009);
 - e. Partiële herziening van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie voor de Nationale Landschappen (vastgesteld 31 mei 2010)
 - f. Partiële herziening van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie voor de Herinrichting vliegbasis Soesterberg (vastgesteld 31 mei 2010);
 - g. Eerste partiële herziening van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (vastgesteld 31 mei 2010);
 - h. Structuurvisie Baggerberging Utrecht (vastgesteld 20 april 2009);
 - i. Partiële Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en partiële herziening van de Provinciale Ruimtelijke Verordening Vogelenzang (vastgesteld 13 december 2010).
3. De Nota van beantwoording vast te stellen.

Voorzitter,

Griffier,

1. Wettelijke grondslag

De plicht tot het opstellen van een ruimtelijke structuurvisie is opgenomen in artikel 2.2 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Uit art. 158 Provinciewet volgt dat het opstellen van het Ontwerp een bevoegdheid is van GS. Artikel 4.1, eerste lid Wro juncto de artikelen 145 en 152 vormen de grondslag voor de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). De PRV bevat géén zogenaamde burgerbindende bepalingen. De normen zoals opgenomen in de artikelen van de verordening moeten eerst “vertaald” worden in een gemeentelijk planologisch besluit. Pas dan worden burgers daardoor gebonden.

2. Beoogd effect

Beschikken over een actueel en adequaat beleidskader en bijpassend sturingsinstrumentarium (m.n. een verordening) voor de ruimtelijke ordening van de provincie voor de periode tot 2028.

3. Argumenten

Procedure

In 2010 hebt u ons verzocht een integrale herziening van de PRS en van de PRV voor te bereiden. Deze liggen thans voor ter vaststelling door uw staten.

Conform de wettelijke vereisten hebben wij eerst een ontwerp-PRS en -PRV en een planMER opgesteld en gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Naar aanleiding daarvan zijn 289 zienswijzen bij de provincie binnengekomen. De ontvangen zienswijzen hebben wij in de concept-Nota van Beantwoording (concept-NvB) samengevat en van een reactie en voorlopig voorstel voorzien. Vervolgens zijn alle indieners van zienswijzen op de hoogte gesteld van de concept-Nota van beantwoording en uitgenodigd voor een hoorzitting. 70 indieners hebben tijdens de hoorzitting hun standpunt nader toegelicht. Naar aanleiding van hetgeen daarbij is ingebracht hebben wij op diverse punten de concept-Nota van beantwoording bijgesteld.

Inhoud

Hierna worden de belangrijkste inhoudelijke aspecten van de PRS en PRV toegelicht. Daarbij leggen wij een accent op de verschillen tussen de Ontwerp-PRS en -PRV die ter inzage hebben gelegen en de concept-PRS en -PRV die nu voorliggen ter vaststelling.

1. Visie en Sturing

Vanuit de door PS in de Kadernota Ruimte vastgelegde twee hoofdkeuzes voor het ruimtelijk beleid, kent de PRS drie pijlers:

- a. Een duurzame leefomgeving
- b. Vitale steden en dorpen
- c. Landelijk gebied met kwaliteit.

Deze pijlers zijn als hoofdstukken terug te vinden in de PRS.

Bij onze sturingsfilosofie staat centraal de vraag *wat* er moet gebeuren; *wie* welke rol vervult is een afgeleide daarvan.

Het inzetten van het wettelijke instrumentarium (waaronder regulering via de PRV) kan alleen ten behoeve van een provinciaal ruimtelijk belang. Wat wij daaronder verstaan is opgenomen en toegelicht in de PRS. Wij willen een slag maken van toetsings- naar ontwikkelingsplanologie. Dit betekent minder sturen op kwantitatieve normen, maar ruimte geven voor ontwikkelingen die per

saldo leiden tot meer ruimtelijke kwaliteit. Tegen die achtergrond is een toelichting gegeven op waar het om gaat bij ruimtelijke kwaliteit.

2. Duurzame leefomgeving

Het gaat hier om de onderwerpen water en bodem (inclusief bodemdaling), klimaatverandering (waaronder duurzame energie), gezondheid en veiligheid en cultuurhistorie.

Windenergie

Voor het bereiken van ten minste 50 MW aan windenergie in 2020 hebben wij in de ontwerp-PRS enige zoeklocaties voor grootschalige windturbines opgenomen. Op deze locaties mogen geen belemmeringen ontstaan voor het realiseren van deze windturbines. Voor het mogelijk maken van grootschalige windturbines vinden wij maatschappelijk draagvlak essentieel. Enkele gemeenten hebben in hun zienswijze aangegeven dat er bij hun geen draagvlak is voor de binnen hun grondgebied opgenomen locaties. Omdat het om zoeklocaties gaat lijkt dat op zich geen probleem. De Elektriciteitswet geeft, na recente herziening, echter aan dat provinciale zoekgebieden voor windenergie leidend zijn voor de mogelijkheden van initiatiefnemers: indien een gemeente geen medewerking wil verlenen aan een initiatief voor windenergie, dan heeft de initiatiefnemer het recht medewerking van de provincie te vragen. Een ruimtelijke afweging is op dat moment voor de provincie geen grond meer voor weigeren, aangezien wij deze afweging al gemaakt hebben bij het bepalen van de zoekgebieden in de structuurvisie. Wij zijn daarmee binnen de zoekgebieden verplicht een inpassingsplan te maken ten behoeve van het aangebrachte initiatief. Mede gelet op onze wens om gemeentelijke besluiten te respecteren en om de regie te behouden in een regio, hebben wij al in de concept-Nota van beantwoording voorgesteld alleen die gebieden als zoekgebied op te nemen die op het moment van vaststellen van de PRS op voldoende draagvlak kunnen rekenen. Dit betekent wel dat in de nu voorliggende concept-PRS en –PRV minder zoekgebieden zijn opgenomen dan in de Ontwerp-PRS stonden: de zoeklocaties in Woerden (A12 ten westen van kern Woerden), De Ronde Venen (Abcoude), Stichtse Vecht (Breukelen) en Wijk bij Duurstede (langs ARK) zijn vervallen en de locatie Amsterdam Rijnkanaal in Houten is in omvang beperkt conform de gemeentelijke structuurvisie voor het Eiland van Schalkwijk.

Door de Elektriciteitswet kan daarnaast het te ruim aangeven van zoekgebieden leiden tot verlies aan regie over het gebied. Daarom hebben wij in de concept-PRS en –PRV minder ruime zoekgebieden opgenomen, meer passend bij het huidig gemeentelijk draagvlak.

Tijdens de terinzagelegging is gebleken dat er een initiatief bestaat voor een windenergielocatie in de gemeente Vianen. De gemeente heeft aangegeven de locatie te ondersteunen. Wij stellen voor, voor de beoogde nieuwe locatie direct na de vaststelling van de PRS/PRV een partiële herziening te starten voor deze zoeklocatie. In dat kader kan het maatschappelijk draagvlak worden gewogen. In de concept-PRS hebben wij de locatie al wel aangekondigd en daarbij vermeld de locatie ruimtelijk aanvaardbaar te vinden.

De nu opgenomen zoeklocaties voor windenergie kunnen, mits optimaal benut, leiden tot meer dan de 50 MW die wij voorstaan. Daarmee kunnen we dus, ook met minder locaties, nog steeds onze ambitie halen en de hiervoor geciteerde tekst uit de Ontwerp-PRS handhaven. De PRS biedt, naast ruimte op enkele specifiek aangewezen locaties, ook ruimte om binnen de rode contour, daar waar gemeenten dat willen, locaties voor windenergie op te nemen. Ook dit kan een surplus geven op de 50 MW.

Verder hebben wij, naar aanleiding van diverse zienswijzen, in de concept-PRS en –PRV de mogelijkheid opgenomen om onder voorwaarden t.a.v. de landschappelijke kernkwaliteiten windturbines tot 20 meter binnen bouwpercelen toe te staan. Dit is opgenomen in artikel 2.7 van de PRV.

De verplichting initiatieven te honoreren eindigt zodra wij als provincie een afgesproken minimum realisatienorm hebben bereikt. De hoogte van deze norm is nog niet formeel vastgelegd in een AMvB, maar volgt op de landelijke afspraken voor windenergie op land.

De nieuwe formuleringen uit de Elektriciteitswet leiden er ook toe dat de zin die in de Ontwerp-PRS is opgenomen over gemeentelijk draagvlak ‘Voor alle locaties geldt de voorwaarde dat er bij het gemeentebestuur draagvlak moet zijn.’ strijdig is geworden met deze wet. Gemeentelijk draagvlak is voor het college echter nog steeds belangrijk, even als ruimte houden voor een nadere afweging zodra wij als provincie de nog vast te leggen minimum realisatienorm gehaald hebben. Daarom stellen wij in de concept-PRS de volgende tekst voor: ‘Voor alle locaties geldt, dat wij de voorkeur hebben voor realisatie met draagvlak bij het gemeentebestuur.’

Het Rijk heeft onlangs een hogere ambitie ten aanzien van het landelijk aandeel windenergie vastgesteld. Landelijk is de ambitie op 6000 MW in 2020 gesteld. In IPO-verband is afgesproken dat iedere provincie haar doelstellingen omhoog aanpast ten einde deze ambitie te halen, bijvoorbeeld via intensivering bestaande projecten en via lokale initiatieven binnen rode contouren. Voor onze provincie valt hierbij te denken aan een maximale uitloop in de uiteindelijke herverdeling in 2016 tot 60 MW. Met de zoekgebieden in de PRS en de ruimte binnen de rode contouren is 60 MW haalbaar. De nog vast te leggen realisatienorm zal gebaseerd worden op de hoogte van onze doelstelling: 50 tot maximaal 60 MW. Om deze reden stellen wij voor om ook in de PRS als doelstelling op te nemen: 50 tot maximaal 60.

3. Vitale dorpen en steden

Het gaat hier om de onderwerpen wonen, werken en verkeer en vervoer.

Wonen

Omdat uit diverse onderzoeken blijkt dat op termijn de woningbehoefte in onze regio hoog blijft, hebben wij, ondanks de huidige stagnatie in de woningmarkt, het woningbouwprogramma van 68.000 woningen tot 2028 gehandhaafd. Het gaat hier niet om een verplicht te realiseren aantal, maar om de ruimte die wordt geboden binnen ons beleid.

Van het aantal kan ruim 80% worden gerealiseerd binnen de bestaande rode contouren. Het beleid voorziet in enkele grotere uitbreidingslocaties (Rijnenburg, Hoef en Haag, Odijk-west, Vathorst en Woudenberg). Deze locaties zijn tot stand gekomen in overleg met onze NV Utrecht partners.

De PRV kent enkele regels die ruimte bieden voor enige woningbouw buiten de rode contour.

Voorwaarde hierbij is dat er per saldo meer ruimtelijke kwaliteit ontstaat. Het gaat hier bijvoorbeeld om de regels voor de kernrandzone. Dit biedt (kleine) kernen de mogelijkheid enige afrondende bebouwing te realiseren. De omvang van een dergelijke ontwikkeling varieert van een incidentele woning, clustering van ruimte voor ruimte-woningen tot een klein woonbuurtje of woonwijkje. Dit is afhankelijk van (de omvang van) het te realiseren doel: de toe te voegen hoeveelheid rood moet in redelijke verhouding staan tot het te bereiken doel. Uit de zienswijzen blijkt dat een enkel gemeentebestuur behoefte heeft aan een beperkte uitbreiding van een kleine kern (bijv. Overberg). Deze regel kan hiervoor mogelijk ruimte bieden.

Naar aanleiding van zienswijzen en hetgeen is ingebracht tijdens de hoorzittingen hebben we op enkele punten de PRS bijgesteld. Dit betreft o.m. een positieve houding over een eventuele stedelijke invulling van de gronden die komen te liggen tussen de nu in aanleg zijnde rondweg en de kern Loenen.

Kantorenbeleid

Om het omvangrijke overaanbod aan kantoren niet nog verder te laten toenemen en waar mogelijk te laten afnemen hebben wij in de concept-PRS en -PRV opgenomen dat kantoorbestemmingen die nog niet zijn gerealiseerd en waarbij binnen de planperiode geen zicht is op realisatie, bij herziening van het bestemmingsplan niet gecontinueerd mogen worden. De mogelijkheid tot nieuwe kantoorbestemmingen zijn strikt beperkt tot vier locaties bij openbaar vervoerknooppunten.

Van het niet kunnen continueren van de kantoorbestemming voor blijvend leegstaande kantoren, zoals opgenomen in de ontwerp-PRS en -PRV, hebben wij in overleg met gemeenten alsnog afgezien. Dit kon leiden tot schadeclaims bij de gemeenten met een onbekende omvang en stuitte ook op praktische bezwaren. Voorts willen we stimuleren dat op bestaande kantorenlocaties kansen worden benut (herontwikkeling, transformatie, functiewijziging) om daarmee de kwaliteit en het functioneren van kantoorgebieden in onderlinge samenhang te verbeteren.

Bedrijventerreinen

Met de regio's hebben wij convenanten afgesloten over de herstructurering van bestaande bedrijventerreinen en het op regionaal niveau bepalen van de behoefte aan aanvullende terreinen. Deze convenanten hebben hun ruimtelijke vertaling gekregen in de concept-PRS en -PRV. Daarbij hebben wij uitsluitend de bedrijventerreinen die wij ruimtelijk aanvaardbaar achten en waarvan realisatie de eerstkomende jaren wordt voorzien opgenomen in de PRS en PRV.

Nationaal Kinderoncologisch Centrum

Wij hebben in de concept-PRS onze positieve houding t.a.v. de komst van dit medisch centrum op de Uithof nog explicieter verwoord. We hebben aangegeven dat zodra er concrete plannen zijn, wij zullen starten met een partiële herziening van de rode contour in de PRV. Op de kaart is via een aanduiding een indicatie gegeven van de beoogde locatie.

4. Landelijk gebied met kwaliteit

Bij het landelijk gebied komen aan de orde landschap, aardkundige waarden, natuur, landbouw en recreatie.

Ecologische hoofdstructuur

Het Akkoord van Utrecht heeft de basis gevormd voor het in de concept-PRS en -PRV opgenomen beleid. De ruimtelijk relevante onderdelen van het akkoord zijn hierin vastgelegd, waaronder de begrenzing van de EHS en de groene contourgebieden.

Ten opzichte van de ontwerp-PRS is de begrenzing van de EHS op enkele punten gewijzigd naar aanleiding van zienswijzen daarover. Zo worden er enkele wijzigingen voorgesteld in de EHS-begrenzing op basis van het gebiedsconvenant Groot Wilnis - Vinkeveen, het convenant voor landgoed Den Treek-Henschoten en het convenant voor landgoed De Boom. Ook worden er beperkte wijzigingen voorgesteld bij de legakkers in de Vinkeveense Plassen, bij de Nieuwe Hollandse Waterlinie ter hoogte van Houten en bij 't Klooster Nieuwegein. In de ontwerp-PRS was een EHS-aanduiding opgenomen die als een eilandje binnen de rode contour van Amersfoort lag. Dit is gecorrigeerd omdat EHS en rode contour niet overlappen. Het betreffende perceel is op dit moment ook geen EHS.

Bij de vierjaarlijkse herijking zal de ontwikkelde natuur binnen de groene contour worden omgezet in EHS.

Gebiedsprojecten

Realisatie van de EHS vindt plaats via gebiedsprojecten waarin meerdere opgaven moeten worden gerealiseerd. In enkele gebieden spelen processen die in de PRS nader zijn toegelicht. Het gaat hier om Groot Mijdrecht Noord-Oost, Groot Wilnis Vinkeveen en Binnenveld. Voor Groot Mijdrecht Noord-Oost is de op 2 juli jl. door uw staten vastgestelde “Versoberde Veenribbenvariant” toegelicht. Voor het gebied Groot Wilnis Vinkeveen is nader ingegaan op het afgesloten Convenant afgesloten. Het Natura2000-gebied Hel en Blauwe Hel maakt onderdeel uit van het Binnenveld. In het Akkoord van Utrecht is voor het Binnenveld afgesproken dat 10 ha plus een nog nader te bepalen aantal hectares wordt gerealiseerd (de zogenaamde ‘p.m.-post’). Ook dit is nu toegelicht in de PRS. Daarbij is ook gemeld dat als het resultaat van de Stuurgroep Binnenveld is dat een kleiner deel van opgave in het Binnenveld gerealiseerd wordt, wij de begrenzing in het Binnenveld in de PRS daarop zullen aanpassen.

Landbouw

De door uw Staten vastgestelde Landbouwvisie heeft de basis gevormd voor het in de concept-PRS en -PRV opgenomen ruimtelijk beleid voor de landbouw. Een onderwerp dat in de zienswijzen en bij de hoorzittingen daarover veel aan de orde is gesteld is de definitie voor grondgebonden veehouderij. De noodzaak tot het hanteren van een definitie is ontstaan, omdat de PRV, als uitwerking van de landbouwvisie en van onder andere het Burgerinitiatief ‘Stop veefabrieken in Utrecht’, voorwaarden stelt aan de omvang van bouwblokken. Daarbij zijn er voor grondgebonden veehouderij ruimere uitbreidingsmogelijkheden dan voor niet-grondgebonden veehouderij.

Uit de zienswijzen en de hoorzittingen komt het beeld naar voren dat de agrarische partijen van mening zijn dat de definitie zoals opgenomen in de Ontwerp-PRV onuitvoerbaar en niet handhaafbaar is. Met name wijzen ze op het probleem dat bij de aanvraag van een bouwblokvergroting al aangetoond moet kunnen worden dat men voldoende landbouwgrond heeft om aan de definitie van grondgebondenheid te voldoen. In de concept-Nota van beantwoording hebben wij aangegeven dat voor deze praktische problemen oplossingen mogelijk zijn. Als het gaat over vergunningverlening, zou dit bijvoorbeeld een tijdelijke vergunning kunnen zijn of er zou sprake kunnen zijn van gefaseerde vergunningen. Het is daarbij uiteindelijk de gemeente die moet beoordelen of er binnen afzienbare tijd de extra benodigde grond ook daadwerkelijk beschikbaar komt.

Toch willen wij wel tegemoet komen aan de bezwaren. Daarom is op basis van de zienswijzen in de concept-PRV de norm van een veebezetting van max. 2,5 GVE per ha niet meer opgenomen in de regel maar in de toelichting daarop. Daarmee is de norm niet meer bindend, maar een richtgetal om gemeenten te helpen met het interpreteren van de definitie. Daarmee is de definitie als zodanig vergelijkbaar met enige alternatieven die zijn aangedragen tijdens de hoorzittingen.

De criteria waaraan moet worden voldaan om te kunnen uitbreiden tot 2,5 ha hebben wij nogmaals kritisch beoordeeld op eventuele gevolgen voor de natuur. Dat heeft geleid tot een aanscherping van de toelichting bij artikel 4.13 lid 8. Hierin is nu aangegeven dat op basis van een goede ruimtelijke ordening wordt verwacht dat aangetoond wordt dat geen significant negatieve effecten optreden op de wezenlijke waarden en kenmerken van nabijgelegen natuur.

Afstemming PRV - PMV

Nadat de ontwerp-PRS en -PRV ter inzage hebben gelegen (3 april t/m 14 mei 2012), is de ontwerp- Provinciale Milieuverordening (PMV) ter inzage gelegd (14 juni t/m 25 juli 2012). Het vaststellen van de nieuwe PRS/PRV en de PMV lopen gelijk op. Op de agenda van uw Staten van heden staat ook de

vaststelling van de PMV. De instrumenten PMV en PRV geven beide (aanvullend) inhoud aan de bescherming van grondwaterwinningen en stiltegebieden. De PMV doet dit door milieuregels te stellen bij activiteiten. Vanuit de PRV wordt geregeld dat functiewijzigingen of –toevoegingen in die gebieden niet tot een verslechtering mogen leiden. Voorgesteld wordt om in beide verordeningen dezelfde gebieden vast te stellen. Daarmee kunnen beide instrumenten elkaar optimaal versterken. Naar aanleiding van inspraak op de ontwerp-PMV stellen wij voor daarin twee gebieden gewijzigd vast te stellen: de milieubeschermingszones/grondwaterbeschermingsgebied voor drinkwaterwinning Beerschoten (o.a. het terrein van het RIVM in Bilthoven) en het stiltegebied Achterbergse Hooilanden. Dit heeft daarmee ook gevolgen voor de begrenzing van deze gebieden in de PRS en PRV.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Op 1 oktober 2012 is een gewijzigde versie van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) in werking getreden. In het Barro geeft het rijk regels waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen, om de rijksbelangen op het gebied van ruimtelijke ordening recht te doen. De meeste van deze regels werken vanuit het Barro rechtstreeks door naar de gemeenten. Voor enkele regels krijgen de provincies de opdracht om deze via hun verordening te laten doorwerken. Voor zover deze regels waren opgenomen in het Barro (december 2011) voorziet de PRV in deze doorwerking. Het gewijzigde Barro (oktober 2012) bevat regels voor de EHS. De doorwerking van de EHS-regels waren nog niet volledig verwerkt in de ontwerp-PRV omdat deze (deels) nog zijn gewijzigd na de terinzagelegging van het ontwerp.

De belangrijkste punten waar de ontwerp-PRV nog niet voldoet aan het Barro zijn:

1. De provincies moeten niet alleen de grenzen van de EHS, maar ook de wezenlijke kenmerken en waarden daarvan in de PRV benoemen;
2. De mogelijkheid voor herbegrenzing van de EHS moet in de PRV worden opgenomen, waarbij ook de situatie moet worden meegenomen, dat herbegrenzing nodig is als gevolg van compensatie binnen de grenzen van de bestaande EHS;
3. Er is de mogelijkheid om compensatie in specifieke gevallen binnen de grenzen van de EHS te doen plaatsvinden;
4. Bij de bescherming van de EHS moeten zowel actuele als potentiële waarden worden beschermd, maar die potentiële alleen, als de gronden al een natuurbestemming hebben;
5. Grote militaire oefenterreinen (in Utrecht Leusderheide en Vlasakkers) vormen geen onderdeel van de EHS.

Aanpassing van PRS en PRV aan deze onderdelen uit het Barro is geen simpele opgave die snel gerealiseerd kan worden. Vooral het benoemen van de wezenlijke waarden en kenmerken vergt onderzoek en ook afstemming met andere provincies is gewenst. De aanpassingen zullen ook in onderlinge samenhang moeten worden bezien. Wij stellen u voor de noodzakelijke wijzigingen niet nu in de PRS en PRV mee te nemen, maar in een partiële herziening en de tijd die het Barro ons daarvoor biedt (i.c. tot 1 juli 2013) te benutten.

Op enkele detailpunten, die beleidsmatig weinig consequenties hebben en niet de samenhang van de EHS als geheel raken, kan de Barro-instructie al wel worden gevolgd. Dat betreft bijvoorbeeld de speelruimte die het Barro afdwingt voor kleinere, omheinde militaire terreinen. Die blijven vooralsnog gewoon onderdeel van de EHS. De ruimte om voor dergelijk gebruik gebouwen en verharding te realiseren zonder last te hebben van het EHS-regime, hebben we in de nu voorliggende PRV veiliggesteld door het volgende op te nemen: ‘De eisen van aanwezigheid van een groot openbaar belang en de afweging van reële alternatieven gelden niet voor veranderingen in de bebouwing en terreinverharding van omheinde militaire terreinen (artikel 2.10.4 Barro). De nadelige effecten bij dergelijke veranderingen moeten wel worden gecompenseerd’.

Ambtshalve aanpassingen

Diverse voorgestelde aanpassingen staan los van de zienswijzen. Deze ambtshalve aanpassingen zijn voornamelijk redactioneel van aard en leiden tot meer helderheid van het beleid of hebben betrekking op actualisatie.

Gevolgen van dit besluit voor vigerend beleid

Met het vaststellen van de voorliggende PRS en PRV kunnen de nog vigerende Structuurvisie en verordening en partiële herzieningen daarvan komen te vervallen. Dit geldt ook voor het Reconstructieplan, inclusief de Actualisering ervan uit 2010. De PRS en PRV hebben immers de ruimtelijke randvoorwaarden voor het reconstructiegebied uit het Reconstructieplan overgenomen.

Wij stellen u voor daarvoor de volgende plannen en visies in te trekken:

- Streekplan Utrecht 2005 – 2015 met bijbehorende Streekplanuitwerkingen (per juni 2008 van rechtswege omgezet in een Structuurvisie);
- Regionaal Structuurplan (RSP) van het Bestuur Regio Utrecht (per juni 2008 van rechtswege omgezet in een provinciale Structuurvisie);
- Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht Oost (januari 2005);
- Provinciaal Waterplan voor wat betreft haar ruimtelijke aspecten die zijn aan te merken als structuurvisie (vastgesteld 23 november 2009);
- Partiële herziening van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie voor de Nationale Landschappen (vastgesteld 31 mei 2010)
- Partiële herziening van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie voor de Herinrichting vliegbasis Soesterberg (vastgesteld 31 mei 2010);
- Eerste partiële herziening van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (vastgesteld 31 mei 2010);
- Structuurvisie Baggerberging Utrecht (vastgesteld 20 april 2009);
- Partiële Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en partiële herziening van de Provinciale Ruimtelijke Verordening Vogelenzang (vastgesteld 13 december 2010).

Toezeggingen

Met dit voorstel komen ook enkele toezeggingen van ons aan uw staten aan de orde. Het gaat om de volgende.

PS 2 juli 2012 bij Voorjaarsnota: GS zeggen toe in reactie op zienswijzen PRS op dezelfde wijze te reageren als in deze Statenvergadering over het onderwerp rode contour nabij Nationaal Hockey Centrum.

Wij hebben de gronden waar het Nationaal Hockey Centrum is beoogd geheel binnen de rode contour gelegd. Daarmee zijn de plannen realiseerbaar binnen ons ruimtelijk beleid.

PS 31 oktober 2011 bij de behandeling van de Landbouwvisie: GS zeggen toe

1. *de “en/of” formuleringen bij de voorwaarden voor doorgroei van grondgebonden veehouderij-bedrijven te preciseren in de PRS/PRV, zodat duidelijk is dat ‘of’ alleen slaat op bedrijven die al geheel voldoen aan de betreffende voorwaarde;*
2. *terug te komen bij Provinciale Staten met een actuele stand van zaken betreffende het onderwerp volksgezondheid en landbouw op basis van recente rapporten van de landelijke GGD-koepel en de Gezondheidsraad;*
3. *in de PRS aandacht te besteden aan stadslandbouw.*
Hierover kunnen wij u thans het volgende melden.

1. Zoals u in de nu ter vaststelling voorliggende PRV kunt zien, komt de formulering en/of bij de regels voor doorgroei van grondgebonden veebedrijven in het geheel niet meer voor. Onduidelijkheid over de interpretatie van en/of is daardoor niet meer mogelijk.
2. Het rapport van de Gezondheidsraad is op 30 november jl. gepubliceerd. U bent hierover separaat geïnformeerd.
3. In de paragrafen over de kernrandzones, landbouw en recreatiezones is in de PRS en de PRV aandacht besteed aan stadslandbouw.

PS 7 februari 2011 bij Burgerinitiatief Megastallen: Gedeputeerde Staten zeggen toe in de periode van uitwerking van het burgerinitiatief tot beleid Provinciale Staten tijdig te informeren indien er op gemeentelijk niveau afwijkingen van de intentie van het burgerinitiatief (bedrijfsgrootte max. 1.5 ha) plaats vinden.

Voor zover ons bekend is, hebben zich geen concrete initiatieven voorgedaan. Wel heeft de gemeente Bunnik in 2011 een bestemmingsplan vastgesteld dat voorziet in agrarische bouwblokken tot 2 ha. De criteria daarvoor komen niet volledig overeen met die nu zijn voorgesteld in de PRV. Montfoort stelt een dezer dagen een bestemmingsplan vast met uitbreidingsmogelijkheden tot 2 ha, waarbij ook niet wordt voorzien in onze criteria.

De nieuwe PRV gaat in algemene zin uit van de ‘eerbiedigende werking’: aanpassing van vigerende ruimtelijke plannen aan het nieuwe provinciale beleid gebeurt als de gemeente een plan herzielt, doch uiterlijk bij het aflopen van de vigerende planperiode. Vanwege het grote belang dat de maatschappij hecht aan het voorkomen van onvoldoende geclausuleerde groei van agrarische bedrijven (onder meer blijkend uit het burgerinitiatief), stellen wij voor om voor het vergroten van de agrarische bouwblokken tot een oppervlakte van meer dan 1,5 ha, hierop een uitzondering te maken. Wij stellen voor om hiervoor een termijn te stellen van twee jaren. Dit betekent dat bestemmingsplannen die niet in overeenstemming zijn met artikel 4.13 lid 5, 6 en 8 binnen twee jaar in overeenstemming moeten worden gebracht met deze artikelgedeelten van de PRV.

PS 7 februari 2011 bij Landschapsverordening: Gedeputeerde Staten zeggen toe voor het thema lichthinder in het kader van de ruimtelijke structuurvisie concreet coherent beleid aan Provinciale Staten voor te leggen.

In de PRS en PRV besteden wij aandacht aan donkerte in relatie tot fysieke leefomgeving, natuur en landschap:

1. Donkerte en het tegengaan van lichtvervuiling worden in de structuurvisie benoemd als kwaliteit van een gezonde, veilige en aantrekkelijke leefomgeving. Voor de realisatie van deze doelen zetten wij het instrument milieukwaliteitsprofielen in, waarin lichtvervuiling is opgenomen als relevant milieuaspect.
2. Om de natuurdoelen in de EHS te realiseren zijn bepaalde omgevingskenmerken nodig. De PRS noemt hierbij donkerte expliciet. Ook in de definitie van wezenlijke kenmerken en waarden in de PRV is donkerte opgenomen.
3. Donkerte komt aan de orde in de Kwaliteitsgidsen Utrechtse landschappen, waar zowel de PRS als de PRV naar verwijst. Op diverse plaatsen wordt de relatie gelegd tussen ruimtelijke ontwikkelingen en het bewaken van de landschappelijke kwaliteit. Doordat donkerte is betrokken bij landschappelijke kwaliteit, zijn er verschillende mogelijkheden om donkerte mee te nemen in de realisatie van ons ruimtelijke beleid en in bijvoorbeeld de realisatie van nieuwe natuur in de groene contour.
4. In de planMER zijn de nieuwe stedelijke functies beoordeeld op hun effecten op donkerte.
5. In uw vergadering van heden behandelt u een aanpassing van de Landschapsverordening. Ook die voorziet in een bijdrage aan beperking van lichthinder door geen mogelijkheden te bieden voor verlichte borden gedurende de avonduren.

Verder is nu invulling gegeven aan uw besluit van 28 juni 2010 om de herziening van het Reconstructieplan Gelderse Vallei Utrecht Oost integraal op te pakken met de integrale herziening van de PRS en PRV.

PlanMER

In de Statenbrief van 28 augustus jl. hebben wij u geïnformeerd over het advies van de Commissie mer over de Ontwerp-planMER. Naar aanleiding van dat advies hebben wij de planMER aangevuld en aangepast. De belangrijkste wijziging is het opnemen van een zogenaamde passende beoordeling. De Natuurbeschermingswet vergt dat voor ieder besluit dat niet direct verband houdt met het beheer van Natura2000-gebieden, een passende beoordeling wordt gemaakt indien het besluit significante gevolgen kan hebben voor een Natura2000-gebied. Hiervoor hebben we een extern bureau onderzoek laten verrichten. De rapportage van dat bureau maakt onderdeel uit van deze planMER.

Geconcludeerd is dat geen van de beleidsdoelen, zoals opgenomen in de PRS, dusdanig significant negatieve gevolgen zoals bedoeld in de Natuurbeschermingswet heeft, dat een negatief advies gegeven kan worden over opname ervan in de PRS. Dit heeft deels te maken met het abstractieniveau van de PRS en de mogelijkheden die resteren bij de nadere uitwerking.

Landbouweffectrapportage

Naar aanleiding van het advies van de Commissie MER is de Landbouw effectrapportage (LER) nu als een afzonderlijk document opgesteld, in plaats van een onderdeel van de planMER.

Ten aanzien van de beleidsdoelen in de PRS concludeert de LER dat het landbouwbeleid in de PRS in grote lijnen voortzetting is van het beleid uit de huidige ruimtelijke Structuurvisie Streekplan 2005-2015 en het Reconstructieplan (actualisatie, Provinciale Staten, 2010). Met name het beleid t.a.v. de bouwblok grootte en de herijking EHS zijn nieuw. Wijzigingen ten opzichte van eerder beleid vallen eerder positief uit voor de landbouw dan negatief. Grote niet-agrarische beleidsvoornemens in het landelijk gebied zijn met name de beoogde locaties woningbouw en bedrijventerreinen. Voor de daar gevestigde individuele agrariër kan dat grote gevolgen met zich meebrengen. De landbouwstructuur als geheel wordt naar verwachting niet ernstig geschaad. Wel wordt opgemerkt dat veranderingen in andere beleidsdoelen effect kunnen hebben op deze mogelijkheden.

4. Kanttekeningen

n.v.t.

5. Financiën

Voor het opstellen van de PRS hebben PS budget beschikbaar gesteld. De tot op heden gemaakte kosten vallen binnen de raming. De nu voorliggende besluitvorming heeft geen financiële consequenties.

6. Realisatie

Na vaststelling worden de PRS en PRV met bijbehorende stukken bekendgemaakt en gepubliceerd.

7. Juridisch

Zie wettelijke grondslag.

8. Europa

Er is niet gebleken dat er Europeesrechtelijke risico's zijn.

9. Communicatie

Na vaststelling zal de PRV worden gepubliceerd.

10. Bijlagen

1. Concept-Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 – 2028
2. Concept-Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013
3. Nota van beantwoording
4. PlanMER
5. Landbouw effectrapportage
6. Memo van GS 24 januari 2013 inz. Windenergie en initiatief van de Windunie
7. Memo van GS 29 januari 2013 inz. Gewijzigd voorstel tot aanpassing Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 c.a.
8. Overzicht “Door GS op 29 januari 2013 vastgestelde wijzigingen in de PRS, PRV en NvB per onderwerp”